

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0247/2012

19.7.2012

SPRAWOZDANIE

w sprawie kształcenia, szkolenia i strategii „Europa 2020”
(2012/2045(INI))

Komisja Kultury i Edukacji

Sprawozdawczyni: Mary Honeyball

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	13
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	15
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	20

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie kształcenia, szkolenia i strategii „Europa 2020”

(2012/2045(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 165 i art. 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności jej art. 14,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 grudnia 2011 r. zatytułowany „Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2012 r.” (KOM(2011)0815),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. zatytułowany „Kształcenie i szkolenie na rzecz inteligentnego, trwałego rozwoju Europy sprzyjającego włączeniu społecznemu” (KOM(2011)0902),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „EUROPA 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie społecznego wymiaru kształcenia i szkolenia¹,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram Europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020)²,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 28 czerwca 2011 r. zatytułowane „Mobilna młodzież” – promowanie mobilności edukacyjnej młodych ludzi³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 grudnia 2011 r. w sprawie przeciwdziałania zjawisku przedwczesnego kończenia nauki⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie wczesnego kształcenia w Unii Europejskiej⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 maja 2010 r. w sprawie kluczowych kompetencji w zmieniającym się świecie: postępy w realizacji programu „Edukacja i szkolenie 2010”⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie uczenia się przez całe

¹ Dz.U. C 135 z 26.5.2010, s. 2.

² Dz.U. C 119 z 28.5.2009, s. 2.

³ Dz.U. C 199 z 7.7.2011, s. 1.

⁴ Dz.U. C 77 E z 16.3.2012, s. 27.

⁵ Dz.U. C 227 z 2.8.2011, s. 332.

⁶ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 8.

życie na rzecz wiedzy, kreatywności i innowacji – realizacja programu prac „Edukacja i szkolenie 2010”¹,

- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji oraz opinię Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A7-0247/2012),
- A. mając na uwadze, że pomimo pewnych udoskonaleń w kształceniu i szkoleniu dla większości obywateli UE uczenie się przez całe życie nadal pozostaje fikcją oraz że pewne wskaźniki są wręcz niepokojące; mając na uwadze potrzebę zwiększenia znaczenia kształcenia osób dorosłych i uczenia się nieformalnego równoległe ze znaczeniem kształcenia dorosłych i szkolenia nieformalnego;
- B. mając na uwadze, że w wielu państwach członkowskich jest jeszcze wiele do zrobienia w celu zapewnienia właściwego wdrażania strategii uczenia się przez całe życie, mimo że ich realizacja stanowi główne wyzwanie w ramach strategii „Europa 2020”;
- C. mając na uwadze, że strategie polityczne w dziedzinie kształcenia i szkolenia powinny zapewniać wszystkim szanse uczenia się przez całe życie, niezależnie od wieku, niepełnosprawności, płci, rasy lub pochodzenia etnicznego, religii lub przekonań, orientacji seksualnej, tożsamości językowej i społeczno-ekonomicznej;
- D. mając na uwadze, że ograniczone i źle dopasowane możliwości uczenia się nadal utrzymują się w odniesieniu do osób z różnych grup; mając ponadto na uwadze to, że zarówno ludność rdzenna, jak i grupy stanowiące mniejszości językowe i kulturowe powinny mieć możliwość uczenia się w swoim języku ojczystym;
- E. mając na uwadze, że aby UE wyszła z obecnego kryzysu, wzrost gospodarczy musi przede wszystkim opierać się na kształceniu, wiedzy i innowacjach, a także na odpowiedniej polityce społecznej, a do przetrwania tego przełomowego okresu istotne jest rzeczywiste i całkowite wdrożenie polityk w tych dziedzinach w ramach strategii „Europa 2020”;
- F. mając na uwadze, że odpowiedzialność publiczna za opracowywanie polityki w zakresie kształcenia i szkolenia spoczywa na państwach członkowskich oraz że na działania w tych dziedzinach należy przeznaczyć odpowiednie publiczne środki finansowe, tak by zapewnić równość dostępu do kształcenia bez dyskryminacji społecznej, ekonomicznej, kulturowej, rasowej czy też politycznej;
- G. mając na uwadze, że środki oszczędnościowe i związane z nimi cięcia budżetowe w systemach kształcenia i szkolenia w całej UE stanowią zagrożenie dla jednego z kluczowych czynników stymulujących spójność i wzrost gospodarczy oraz utrudniają osiągnięcie celu, jakim jest wprowadzenie w Europie gospodarki opartej na wiedzy;
- H. mając na uwadze, że państwa członkowskie muszą nadal współpracować i wymieniać się sprawdzonymi rozwiązaniami celem rozwijania swoich krajowych systemów kształcenia

¹ Dz.U. C 45 E z 23.2.2010, s. 33.

i szkolenia;

- I. mając na uwadze, że niedostateczna znajomość języków obcych nadal stanowi poważną przeszkodę w mobilności w celach edukacyjnych i szkoleniowych;
 - J. mając na uwadze, że skuteczna strategia w dziedzinie kształcenia i szkolenia powinna mieć też na celu zapewnienie osobom uczącym się umiejętności i kompetencji niezbędnych z punktu widzenia rozwoju osobistego i aktywności obywatelskiej;
 - K. mając na uwadze, że uczenie się przez całe życie w obecnych warunkach demograficznych powinno naprawdę oznaczać „przez całe życie” oraz mając na uwadze, że należy również lepiej uwzględnić potencjał wiedzy zgromadzonej przez osoby starsze;
 - L. mając na uwadze, że umiejętności posługiwania się nowymi technologiami znacznie ułatwiają osiągnięcie celów programu „Uczenie się przez całe życie”;
 - M. mając na uwadze, że uczenie się przez całe życie to proces ciągły i powinien trwać przez całe życie danej osoby: od dobrej jakościowo wczesnej edukacji po wiek emerytalny;
 - N. mając na uwadze, że zapewnienie wszystkim dzieciom dobrej jakościowo wczesnej opieki i edukacji stanowi inwestycję w przyszłość i zapewnia duże korzyści zarówno poszczególnym osobom, jak i społeczeństwu;
 - O. mając na uwadze, że przedwczesne zakończenie nauki ma poważne skutki dla poszczególnych osób oraz dla rozwoju społecznego i gospodarczego UE;
 - P. mając na uwadze, że należy rozważyć dalsze innowacje w dziedzinie stypendiów na etapie poprzedzającym naukę na wyższych uczelniach;
 - Q. mając na uwadze, że dostępność kształcenia i szkolenia stanowi kluczowe wyzwanie także w kontekście dalszego przyczyniania się do włączenia społecznego, spójności i walki z ubóstwem;
 - R. mając na uwadze, że władze europejskie, krajowe, regionalne i lokalne muszą współpracować, aby skutecznie stawić czoła wyzwaniom, jakie obecnie stoją przed Europą;
1. przyjmuje do wiadomości wspomniany komunikat Komisji zatytułowany „Kształcenie i szkolenie na rzecz inteligentnego, trwałego rozwoju Europy sprzyjającego włączeniu społecznemu”;
 2. przypomina, że przed obecnym kryzysem wyniki państw członkowskich pod względem udziału wszystkich grup wiekowych w kształceniu, szkoleniu i uczeniu się przez całe życie były bardzo zróżnicowane, a ogólna średnia UE była niższa od średnich międzynarodowych,
 3. podkreśla, że w związku z obecną sytuacją gospodarczą niektóre państwa członkowskie dokonały cięć w budżecie przeznaczonym na edukację i szkolenia, uważa jednak, że należy utrzymać, a nawet zwiększyć poziom finansowania na te inwestycje, które mają największą wartość strategiczną; podkreśla, że w wieloletnich ramach finansowych Unii

przewiduje się, że w długoterminowym budżecie UE odsetek środków przeznaczonych na kształcenie i sektory pokrewne wzrośnie się w największym stopniu;

4. wskazuje na potrzebę zatwierdzenia w wieloletnich ramach finansowych zwiększenia budżetu przeznaczonego na kształcenie i powiązane sektory; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia krajowych strategii uczenia się przez całe życie przy zapewnieniu odpowiednich zasobów finansowych, gdyż jest to najlepsze możliwe dostępne narzędzie zapewnienia realizacji celów przedstawionych w strategii ET 2020;
5. podkreśla, że koszty gospodarcze będące skutkiem nieskuteczności kształcenia, w tym zbyt wczesne porzucanie nauki oraz nierówności społeczne w systemach edukacji i szkolenia oraz ich wpływ na rozwój państw członkowskich, są znacznie wyższe od kosztów kryzysu finansowego i że państwa członkowskie już od lat corocznie za to płacą;
6. zwraca się do państw członkowskich o nadanie priorytetu wydatkom na kształcenie, szkolenie przez całe życie, badania naukowe i innowacje oraz wspieranie różnorodności językowej i kulturowej, które są uważane za inwestycje w przyszły wzrost i równowagę finansową, a jednocześnie o zapewnienie wartości dodanej takich inwestycji; w związku z tym ponownie domaga się, by – zgodnie z zaleceniami Komisji zawartymi w rocznej analizie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – docelową wartość całkowitych inwestycji w szkolnictwo wyższe ustanowić na poziomie co najmniej 2% PKB, ponieważ jest to minimum niezbędne do budowy gospodarek opartych na wiedzy;
7. przypomina, że aby móc w przyszłości konkurować z nowymi potęgami światowymi, państwa członkowskie muszą osiągnąć podstawowe cele strategii „Europa 2020”, które w dziedzinie edukacji przekładają się na osiągnięcie 3% inwestycji przeznaczonych na badania naukowe, zwiększenie do 40% odsetka młodych ludzi mających wykształcenie wyższe i ograniczenie do poziomu poniżej 10% liczby przypadków przedwczesnego kończenia nauki;
8. przypomina, że istotne jest nadanie znaczenia badaniom naukowym w ramach ambitnej strategii w dziedzinie kształcenia i szkolenia; zwraca się w związku z tym do Komisji i państw członkowskich o wzmożenie ich działań mających na celu zwiększenie liczby młodych ludzi wybierających tę dziedzinę;
9. przypomina, że należy poświęcić szczególną uwagę ludziom młodym, mając na względzie, iż stopa bezrobocia w UE wzrosła do ponad 20%, a w niektórych państwach członkowskich lub regionach przekroczyła nawet 50%, i że to młodych ludzi, zwłaszcza młode osoby o najniższych kwalifikacjach, najbardziej dotyka obecny kryzys; podkreśla w szczególności niekorzystne skutki programów oszczędnościowych w zakresie bezrobocia wśród ludzi młodych w niektórych państwach Unii, zwłaszcza w krajach położonych na południu Europy, które prowadzą do tego, że znaczna liczba specjalistów znajduje zatrudnienie w innych państwach, w tym w państwach spoza UE; przypomina także, że obecnie jeden na siedmiu uczniów (14,4%) rezygnuje z nauki, zdobywając najwyżej wykształcenie średnie niższego stopnia, a później już nie kształci się ani nie szkoli;

10. zwraca uwagę na naprzemienne systemy szkolenia zawodowego istniejące w niektórych państwach członkowskich, które zapewniają powiązanie teorii z praktyką i umożliwiają lepszy dostęp do rynku pracy niż czysto szkolne systemy szkolenia;
11. proponuje, by przy obliczaniu deficytu budżetowego w ramach paktu fiskalnego państwa członkowskie odliczały inwestycje w kształcenie i szkolenie, ponieważ zgodnie z celami strategii „Europa 2020” uznaje się je za kluczowy czynnik napędowy trwałego ożywienia gospodarczego;
12. wzywa instytucje UE do podjęcia dalszych starań na rzecz opracowania jaśniejszych i lepiej ukierunkowanych polityk dotyczących młodzieży na szczeblu UE, dostosowanych w większym stopniu do nowych wyzwań społecznych; obecne pokolenie młodych ludzi uważa, że nie będzie w stanie osiągnąć takiego samego poziomu dobrobytu, jaki osiągnęło poprzednie;
13. w szczególności zwraca się do państw członkowskich, aby podejmowały środki skierowane do młodych ludzi, którzy myślą o przedwczesnym porzuceniu nauki lub tych, którzy nie kształcą się, nie szkolą ani nie pracują, celem przedstawienia im ofert wysokiej jakości szkoleń i staży umożliwiających im zdobycie kwalifikacji i doświadczeń niezbędnych do ich integracji zawodowej, a także ułatwiających powrót niektórych z tych osób do systemu szkolnictwa; jednocześnie wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na kształcenie i szkolenie zawodowe w ramach systemów szkolnictwa wyższego z uwzględnieniem różnorodności krajowych systemów szkolnictwa; nawołuje państwa członkowskie do wzmoczenia wysiłków w celu zapewnienia młodym ludziom możliwości zdobycia prawdziwych doświadczeń zawodowych oraz szybkiego wejścia na rynek pracy; podkreśla, że praktyka musi stanowić ważną część studiów i być częścią programów nauczania;
14. podkreśla, że w czasie trwania kryzysu zatrudnienie ludzi młodych jest jeszcze bardziej zagrożone podkreśla konieczność monitorowania, jak szybko po zakończeniu edukacji młodzi absolwenci zdobywają pracę odpowiadającą ich wykształceniu i wiedzy, i na podstawie tych informacji dokonania oceny jakości systemów edukacji i szkoleń oraz potrzeb i możliwości wprowadzenia dostosowań;
15. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia zdecydowanych działań na rzecz wprowadzenia, wdrożenia i dalszego rozwijania europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym, systemu Europass i europejskich ram kwalifikacji;
16. podkreśla, że młodzi ludzie mają do odegrania kluczową rolę w osiągnięciu wymiernych celów UE na rok 2020, jeśli chodzi o zatrudnienie, badania i innowację, klimat i energię, kształcenie oraz walkę z ubóstwem;
17. podkreśla znaczenie uczenia się nieformalnego i pozaformalnego dla rozwoju wartości, umiejętności i kwalifikacji, zwłaszcza w odniesieniu do ludzi młodych, jak również do nauki obywatelstwa i uczestnictwa w życiu demokratycznym; zwraca się do Komisji o zapewnienie wsparcia, w tym finansowego, na rzecz uczenia się nieformalnego i pozaformalnego w ramach nowych programów związanych z kształceniem, młodzieżą i obywatelstwem;

18. mając na względzie, że zmiany demograficzne stały się w Europie niepodważalnym faktem, wzywa uniwersytety do zwiększenia dostępu do uczenia się oraz do zmodernizowania programów nauczania celem stawienia czoła nowym wyzwaniom i podniesienia kwalifikacji europejskiego społeczeństwa, przy czym takie działania nie powinny szkodzić ich misji akademickiej w zakresie przekazywania wiedzy; w tym kontekście podkreśla znaczenie wspierania i uznawania ofert kształcenia pozaformalnego i nieformalnego;
19. wzywa do ustanowienia dialogu między podmiotami prywatnymi, w szczególności MŚP, władzami lokalnymi i regionalnymi, jak również podmiotami społeczeństwa obywatelskiego z wyższymi uczelniami/uniwersytetami, tak aby promować zdobywanie przez studentów wiedzy i umiejętności przydatnych w ich wejściu na rynek pracy; przypomina pracodawcom o znaczeniu szkolenia zawodowego, ponieważ pomaga ono w adaptacji młodych ludzi do życia zawodowego;
20. przypomina, że kreatywność stanowi zasadniczy element nowej gospodarki opartej na wiedzy; podkreśla, że środowiska twórcze wnoszą istotny i rosnący wkład w gospodarkę, odpowiadający 4,5% PKB Unii Europejskiej i 8,5 mln miejsc pracy;
21. przypomina, że niezbędne jest zapewnienie synergii między podażą pracowników a zdolnością absorpcyjną rynku pracy;
22. podkreśla istotną rolę publicznych służb zatrudnienia w realizowaniu polityki na rzecz pomocy i doradztwa dla osób poszukujących pracy, w szczególności w udzielaniu wsparcia w znalezieniu pracy lub szkolenia; kładzie nacisk na fakt, że więcej osób poszukujących pracy powinno mieć możliwość skorzystania z odpowiedniego szkolenia ułatwiającego powrót na rynek pracy i wzywa w związku z tym państwa członkowskie do przeznaczenia na to niezbędnych środków;
23. podkreśla decydujące znaczenie ułatwienia osobom niepełnosprawnym korzystania z możliwości uczenia się przez całe życie nie tylko poprzez opracowywanie i wdrażanie ukierunkowanych programów, lecz także poprzez włączenie wymiaru niepełnosprawności do wszystkich programów przeznaczonych dla ogółu ludności; w związku z tym jest zdania, że poświęcenie szczególnej uwagi powiązaniu niepełnosprawności i uczenia się przez całe życie jest niezbędne, aby zwalczać zjawisko wykluczenia społecznego i rzeczywiście wzmocnić pozycję osób niepełnosprawnych na rynku pracy, mając na uwadze, że zgodnie z wynikami wszelkich badań w tej dziedzinie poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych jest niższy niż średnia, a ich udział we wspomnianych programach jest bardzo niewielki;
24. przypomina, że pracodawcy ponoszą główną odpowiedzialność za zapewnienie powszechności uczenia się przez całe życie z należytym uwzględnieniem równości płci; zachęca pracodawców do ułatwiania szkolenia ustawicznego w ciągu całej kariery zawodowej pracowników poprzez lepsze wyeksponowanie praw do szkolenia, dbanie, aby było ono dostępne dla wszystkich pracowników, oraz poprzez właściwe docenianie pracowników za doskonalenie zawodowe, a tym samym umożliwianie dalszej specjalizacji i stwarzanie możliwości awansu zawodowego;
25. apeluje o wzmocnienie działań na rzecz utworzenia i wdrożenia europejskiego systemu

świadczeń i uznawania kwalifikacji oraz uczenia się formalnego i pozaformalnego, w tym wolontariatu, w celu wzmocnienia istotnych powiązań między uczeniem się pozaformalnym a formalnym oraz zwiększenia krajowej i transgranicznej mobilności w zakresie kształcenia oraz rynków pracy;

26. zwraca uwagę na duże rozbieżności między systemami kształcenia i szkolenia w poszczególnych państwach i proponuje, aby – w poszanowaniu zasady pomocniczości – równocześnie ze sprawozdaniem z postępu prac opublikowano przewodniki dotyczące poszczególnych państw członkowskich, zawierające zalecenia mające na celu usprawnienie dotychczasowych strategii politycznych i rozwój krajowych systemów kształcenia;
27. wzywa do wzmocnienia wymiaru zewnętrznego polityk UE za pośrednictwem zintensyfikowanego dialogu politycznego i współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia między Unią a jej międzynarodowymi partnerami i państwami sąsiadującymi w celu: a) odzwierciedlenia rosnących współzależności gospodarczych, społecznych i politycznych, b) wniesienia wkładu we wdrażanie wymiaru zewnętrznego strategii „Europa 2020” oraz c) wspierania stabilności, dobrobytu i poprawy perspektyw zatrudnienia obywateli z krajów partnerskich UE, przy jednoczesnym opracowaniu doskonalszych instrumentów zarządzania migracją wykwalifikowanych pracowników do Europy i ułatwiania tej migracji, aby uzupełnić wynikające ze zmian demograficznych w Europie niedobory i braki umiejętności;
28. przypomina, że krajowe systemy kształcenia i szkolenia zawodowego – jako podmioty międzynarodowego rynku edukacji – powinny być powiązane z resztą świata, aby pozostały nowoczesne i konkurencyjne, a ponadto powinny być w stanie w większym stopniu przyciągać osoby uczące się z innych państw europejskich i państw trzecich poprzez oferowanie im kształcenia i szkolenia oraz ułatwianie uznawania ich kwalifikacji; podkreśla, że kwestie te są tym bardziej istotne w kontekście zmian demograficznych i migracji międzynarodowych;
29. podkreśla, że choć europejski obszar kształcenia i szkolenia nabiera już kształtów, nie osiągnięto jeszcze celu dotyczącego usunięcia barier utrudniających mobilność, i że mobilność edukacyjna w kształceniu i szkoleniu zawodowym jest w dalszym ciągu niewielka; zaznacza, że zasadnicze zwiększenie mobilności transnarodowej uczniów i nauczycieli oraz uznawanie wiedzy, kwalifikacji i umiejętności nabytych za granicą będą stanowić w przyszłości ważne wyzwanie i że konieczne jest zapewnienie informacji i ukierunkowanego doradztwa w celu zainteresowania uczniów z zagranicy europejskimi systemami kształcenia i szkolenia zawodowego.
30. ubolewa, że komunikat Komisji pt. „Kształcenie i szkolenie na rzecz inteligentnego i trwałego rozwoju Europy sprzyjającego włączeniu społecznemu” nie uwzględnia w dostatecznym stopniu kwestii rozwoju we wczesnych latach nauki szkolnej, a zwłaszcza zagadnienia nauki języków, mimo że stanowi ono zasadniczy cel strategii „Europa 2020”; jest zdania, że ten etap kształcenia powinien być uważany za najważniejszy dla przyszłych osiągnięć poszczególnych osób w dziedzinie kształcenia i rozwoju osobistego i społecznego; uważa, że dzieci skorzystają na wczesnym kształceniu, które ma na celu zwiększanie umiejętności motorycznych i społecznych, jak również propagowanie

zrównoważonego rozwoju emocjonalnego i jednocześnie pobudzanie ciekawości intelektualnej;

31. zwraca się do Komisji o zachęcanie państw członkowskich do przyjęcia środków wspomagających dzieci na rzeczywistych etapach edukacyjnych, od jak najmłodszych lat, a także o ich wspieranie w tych działaniach;
32. jest przekonany, że inwestowanie we wczesną edukację i opiekę nad dzieckiem, właściwie dostosowaną do wrażliwości i poziomu dojrzałości poszczególnych grup docelowych, przynosi dużo większe korzyści niż inwestowanie na pozostałych etapach; podkreśla, iż zostało udowodnione, że inwestycje we wczesnych latach nauki zmniejszają późniejsze koszty; uważa też, że powodzenie kształcenia na wszystkich szczeblach zależy od dobrze wyszkolonych nauczycieli oraz od ich ustawicznego doskonalenia zawodowego, a zatem niezbędne są wystarczające inwestycje w szkolenie nauczycieli;
33. podkreśla konieczność zapewnienia profesjonalnej opieki nad dziećmi, aby zadbać o rozwój społeczny dziecka, w szczególności w odniesieniu do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej;
34. podkreśla powszechną potrzebę zdobycia doskonałych umiejętności językowych od najmłodszych lat, nie tylko w zakresie języków urzędowych Unii Europejskich, lecz także języków regionalnych i mniejszościowych, ponieważ umożliwia to ludziom większą mobilność, dając im łatwiejszy dostęp do rynku pracy oraz większe możliwości studiowania, a jednocześnie służy wspieraniu wymiany kulturowej oraz większej spójności europejskiej;
35. podkreśla, że należy koniecznie zachęcać do mobilności w celu nauki języków, tak by osiągnąć cel, jakim jest zapewnienie znajomości dwóch języków obcych przez wszystkich obywateli Unii Europejskiej;
36. podkreśla konieczność rozpoczynania nauki języków już przed rozpoczęciem nauki w szkole i z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy, które umożliwiają uczniom uczenie się ich języka ojczystego, pisanego i mówionego, jako przedmiotu nieobowiązkowego w szkole oraz zdobywanie w ten sposób dodatkowych umiejętności;
37. uważa za bardzo istotne promowanie mobilności w ramach ambitnych programów wspólnotowych na rzecz edukacji i kultury, zwłaszcza poprzez wymianę nauczycieli, studentów i uczniów, w szczególności w dziedzinie językowej, tak by promować aktywność obywatelską, europejskie wartości, jak również umiejętności językowe i inne wartościowe umiejętności i kompetencje;
38. zachęca Komisję do tego, by wspierała opracowywanie innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie edukacji i szkolenia, które można by łatwo dostosować w odniesieniu do języków, a także w kontekście technicznym, i które kreowałyby mobilność w sektorach, w których zjawisko wielojęzyczności występuje w mniejszym stopniu;
39. docenia ważny wkład Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej, obchodzonego w roku 2012, i przypomina, że dla UE istotne jest, aby jej obywatele mieli szansę uczenia się, w każdej formie, w późnym okresie życia, oraz

zaangażowanie uczących się osób starszych w dialog ze specjalistami, którzy świadczą usługi w zakresie uczenia się i udzielają wsparcia w tym zakresie;

40. przypomina, że celem programu Grundtvig jest wspieranie rozwoju sektora edukacji dla dorosłych oraz umożliwienie większej liczbie osób zdobywania wiedzy; zaznacza, że program ten koncentruje się na nauczaniu oraz potrzebach w zakresie kształcenia osób pobierających naukę w ramach kursów dla dorosłych i „alternatywnych” kursów nauczania, a także na instytucjach świadczących takie usługi; zwraca się do państw członkowskich o podniesienie jakości kształcenia oferowanego przez organizacje zajmujące się oświatą dorosłych oraz o promowanie współpracy między nimi;
41. podkreśla potrzebę promowania istniejących narzędzi europejskich, w szczególności funduszy strukturalnych przeznaczonych na szkolenie;
42. podkreśla, że kształcenie dorosłych wykracza poza działania związane z zatrudnieniem i że systemy formalnego kształcenia i szkolenia przez całe życie, zgodnie z treścią programu „Uczenie się przez całe życie”, powinny uwzględniać także rozwijanie kwalifikacji osobistych, obywatelskich i społecznych;
43. dostrzega pozytywne skutki dla ogółu społeczeństwa wynikające z aktywności osób starszych, której sprzyja ich udział w kształceniu i szkoleniu powodowany chęcią samorealizacji lub kontaktów towarzyskich;
44. podkreśla zapotrzebowanie na statystyki w dziedzinie uczenia się przez całe życie obejmujące grupę wiekową 65+; podkreśla, że ponieważ wiek emerytalny w wielu krajach UE jest podnoszony i ludzie dłużej pracują, konieczne jest uwzględnienie zmian zachodzących w grupie ludności, która nie mieści się w tym przedziale;
45. uznaje edukacyjną i kształtującą rolę sportu, w związku z czym wzywa państwa członkowskie do zwiększania inwestycji w sport oraz do promowania aktywności sportowej w szkołach w celu sprzyjania integracji i przyczyniania się do rozwijania pozytywnych wartości u młodych Europejczyków;
46. podkreśla, że szkolenie zawodników na szczeblu lokalnym ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju i społecznej roli sportu oraz wyraża poparcie dla organów zarządczych w sporcie, które zachęcają kluby do inwestowania w kształcenie i szkolenie młodych lokalnych zawodników w oparciu o środki wprowadzające minimalną liczbę zawodników trenowanych na szczeblu lokalnym w drużynach klubowych, i zachęca, by kontynuować te działania;
47. zachęca państwa członkowskie do rozważenia możliwości wprowadzenia zakrojonego na większą skalę systemu niewielkich stypendiów, przy jednoczesnym ograniczeniu formalności administracyjnych, dla studentów napotyających trudności finansowe, kształcących się na poziomie niższym niż uniwersytecki, celem zachęcenia ich do kontynuowania nauki, co przyczyni się do ograniczania nierówności społecznych i zapewni lepsze możliwości uczenia się dla wszystkich;
48. jest zdania, że należy podejmować więcej działań w celu zlikwidowania różnic w liczbie mężczyzn i kobiet otrzymujących dyplomy w dziedzinie nauk ścisłych, technologii,

inżynierii i matematyki, które to różnice ilustruje fakt, że wśród absolwentów kierunków inżynierskich jedynie 20% to kobiety;

49. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.

UZASADNIENIE

Kontekst

„Kształcenie i szkolenie 2020” (ET 2020) to strategiczne ramy europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia: bazuje na wcześniejszym programie roboczym „Kształcenie i szkolenie 2010” (ET 2010).

Co dwa lata ministrowie edukacji i Komisja Europejska publikują wspólne sprawozdanie poświęcone ogólnej sytuacji w dziedzinie kształcenia i szkolenia w UE oraz zawierające ocenę postępów na drodze do osiągnięcia wspólnych celów.

W sprawozdaniu podsumowane są działania i wydarzenia w pierwszym okresie (2009–2011) wdrażania ET 2020 oraz sugerowane obszary priorytetowe dla europejskiej współpracy politycznej w kolejnym cyklu (2012–2014). Podkreśla się tam zwłaszcza to, w jaki sposób współpraca w dziedzinie kształcenia i szkolenia może wspierać osiągnięcie celów strategii „Europa 2020”.

Kluczowe ustalenia zawarte w sprawozdaniu:

1. potrzebne są mądre inwestycje i reformy polityczne;
2. konieczne są dalsze wysiłki dla osiągnięcia wymiernego celu strategii „Europa 2020” dotyczącego zjawiska przedwczesnego kończenia nauki i szkolnictwa wyższego;
3. dla większości obywateli UE skorzystanie z programu „Uczenie się przez całe życie” nie jest realne;
4. mobilność transnarodowa ma służyć zdobywaniu nowych umiejętności;
5. potrzeba ulepszenia europejskiego zaplecza umiejętności.

Komisja sugeruje, aby te obszary zostały zatwierdzone jako priorytety europejskiej współpracy w kolejnym cyklu prac nad ET 2020 (2012–2014) celem utrzymania pomyślnego wdrażania strategii „Europa 2020”.

Główne koncepcje sprawozdawcy

Chociaż w sprawozdaniu znalazło się kilka bardzo dobrych zaleceń, to jednak wiele kluczowych obszarów nie zostało w nim bezpośrednio uwzględnionych.

Na naszym jednolitym rynku jedną z potencjalnych poważnych barier utrudniających poszczególnym osobom pracę w dowolnym miejscu w UE jest język. Znajomość języków obcych jest generalnie przydatna, ale w kontekście wielojęzyczności Unii Europejskiej stanowi bardzo ważny element naszego funkcjonowania. Chociaż wiele krajów dysponuje dobrymi zasobami w dziedzinie uczenia języków, powinniśmy się zastanowić, co więcej Unia Europejska mogłaby zrobić dla zachęcenia do dalszych postępów.

Nasze społeczeństwo starzeje się i chociaż młodzież ma wielkie znaczenie, to jednak może

należałoby się zastanowić nad perspektywami dla osób starszych. Statystyki dotyczące uczenia się przez całe życie nie uwzględniają osób, które ukończyły 64 lata. To dziwne, bo wiele osób, które korzysta z możliwości dalszego kształcenia się, nie mieści się w tym przedziale wiekowym. Ponadto w związku z tym, że w wielu krajach wiek emerytalny jest podnoszony, a ludzie pracują dużo dłużej, prawdopodobnie warto by uczynić uczenie się przez całe życie rzeczywiście uczeniem się „przez całe życie”.

Widzimy, że w czasach gospodarczego chaosu rządy i UE koncentrują się na sytuacji finansowej i wszystkie inne sprawy są postrzegane w tym kontekście. Jest to bardzo zrozumiałe, ale nie powinniśmy tracić z oczu osób, które powinny codziennie kształcić się i szkolić. Do walki ze zjawiskiem przedwczesnego kończenia nauki można wezwać lub zobowiązać wiele podmiotów, jednak istnieje duże prawdopodobieństwo, że zjawisko to nie będzie w taki sam sposób postrzegane przez uczniów, ich nauczycieli, rodziców oraz przez inne zainteresowane podmioty. W niniejszym sprawozdaniu podkreślono, że podczas dyskusji o kształceniu w pierwszej kolejności należy brać pod uwagę perspektywę i najlepszy interes ucznia.

W sprawozdaniu nie uwzględniono w dostatecznym stopniu kwestii rozwoju we wczesnych latach nauki szkolnej, mimo że ten etap kształcenia jest przez wielu uważany za najważniejszy dla przyszłych osiągnięć poszczególnych osób w dziedzinie kształcenia. Sieć Komisji Europejskiej ds. opieki nad dziećmi zasugerowała w 1996 r., że kraje europejskie powinny zainwestować min. 1% swego PKB we wczesne kształcenie dzieci i opiekę nad nimi, jednak według badania OECD przeprowadzonego w 2004 r. jedynie pięć z dwudziestu krajów osiągnęło ten poziom inwestycji. Fakt ten zadziwia, zwłaszcza że badania naukowe dowodzą, że inwestycje we wczesne kształcenie dzieci i opiekę nad nimi przynoszą większe korzyści niż inwestycje czynione na jakimkolwiek innym etapie. W kontekście niestabilnej sytuacji gospodarczej oraz w okresie drastycznych cięć budżetowych łatwo zaniedbać dziedzinę wczesnego kształcenia. Jednak w niniejszym sprawozdaniu podkreśla się, że usługi w tej dziedzinie to nie luksus, na którym można bezkarnie oszczędzać. Decyzja o braku inwestycji niesie ze sobą koszty, które być może nie są widoczne od razu, takie jak niższe potencjalne korzyści gospodarcze, ale które mogą stanowić dodatkowe obciążenie dla stabilności finansowej państw członkowskich. Inwestowanie we wczesny okres życia dziecka okazało się przyczyniać do obniżania kosztów na dalszych etapach, przykładowo, wzmacniając przyszłą siłę roboczą, rządy unikają potencjalnych strat przychodów podatkowych. Inwestycje te mogą również oznaczać redukcję przyszłych kosztów opieki zdrowotnej, poziomu przestępczości oraz poziomu zachowań społecznych.

Należy bardziej szczegółowo przeanalizować koncepcję stypendiów na etapie poprzedzającym naukę na wyższych uczelniach. Rodziny wielu europejskich uczniów wywodzących się z uboższych środowisk przestaje być stać na edukację, zanim jeszcze osiągną oni wiek, w którym rozpoczyna się kształcenie na wyższej uczelni. Ich sytuacja finansowa powoduje, że czują się oni zmuszeni do wczesnego porzucenia nauki i znalezienia pracy. Ograniczenia finansowe powodują także, że powrót do nauki i jej kontynuacja w szkole średniej są również trudne. W wielu krajach istniały systemy mające zapewnić bezpośrednią pomoc finansową uczniom wywodzącym się z uboższych środowisk, aby nie musieli oni przerywać nauki. Przydatne byłoby przeanalizowanie skuteczności takich systemów.

6.7.2012

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Kultury i Edukacji

w sprawie kształcenia, szkolenia i strategii „Europa 2020”
(2012/2045(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Olle Ludvigsson

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Kultury i Edukacji, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla znaczenie inwestowania w kształcenie i szkolenie dla osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” i zwiększenia konkurencyjności europejskiej oraz apeluje do państw członkowskich o poprawę powszechnego dostępu do uczenia się przez całe życie pomimo procesów konsolidacji budżetowej; przypomina, że inwestowania w kapitał ludzki i zapobieganie wczesnemu kończeniu nauki nie należy traktować jako kosztów, gdyż jest ono zasadniczym warunkiem osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”, w związku z czym nie powinno się go oceniać wyłącznie w kategoriach konkurencyjności; zwraca uwagę, że kształcenie jest podstawowym prawem człowieka, które powinno być powszechnie zagwarantowane, przy czym szczególną uwagę należy zwrócić na młodsze pokolenie i na osoby z grup szczególnie wrażliwych, w tym osoby niekształące się, niepracujące ani nie szkolące się (NEET);
2. zwraca uwagę, że inwestowanie antycykliczne w strategię na rzecz wysokiej jakości kształceń i szkoleń może odgrywać kluczową rolę w przezwyciężaniu kryzysu gospodarczego poprzez zwiększanie konkurencyjności Europy, wspomaganie siły roboczej w przystosowywaniu się do zmieniającego się rynku pracy, zwiększanie spójności społecznej oraz przyczynianie się do tego, aby obywatele zdobywali kwalifikacje w zakresie szerszej gamy zawodów, które umożliwią im zdobycie dobrej jakości trwałego zatrudnienia;
3. przypomina, że wyższy poziom umiejętności i wiedzy potrzebny jest do ograniczenia bezrobocia, zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego, poprawy integracji osób uczących się w życiu społecznym, obywatelskim i zawodowym, sprzyjania dobrowolnej mobilności geograficznej, propagowania mobilności edukacyjnej i zawodowej oraz

zapewnienia europejskim przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP, odpowiednio wykształconych i wyszkolonych pracowników; uważa, że aby osiągnąć te cele, konieczne jest dostosowanie szkoleń do oczekiwań rynku pracy oraz pomaganie w przechodzeniu od kształcenia i szkolenia zawodowego do zatrudnienia, a także zacieśnianie współpracy szkół i placówek szkolnictwa wyższego z sektorem przedsiębiorstw;

4. odnotowuje, że udział uczniów i studentów w przewidzianych dla nich programach mobilności umożliwia im zdobywanie umiejętności potrzebnych do zwiększania mobilności zawodowej i zdolności do zatrudnienia;
5. uznaje, że porażką okazało się rozwijanie i wykorzystywanie możliwości kształcenia i szkolenia dorosłych zgodnie z rosnącymi wymogami na poziomie poszczególnych jednostek i społeczeństw, a także pod względem konkurencyjności gospodarczej i nowoczesnych metod produkcji;
6. podkreśla potrzebę skutecznego i konstruktywnego poradnictwa szkolnego i zawodowego, które byłoby ogólnie dostępne i pomagało osobom uczącym się, stażystom i pracownikom w wyborze ścieżki kształcenia i szkoleń najlepiej odpowiadającej ich upodobaniom i zainteresowaniom; podkreśla, że jedną z głównych przyczyn bezrobocia strukturalnego jest niedostosowanie kształcenia i szkolenia do potrzeb zatrudnienia; uznaje, że przewidywanie potrzebnych w przyszłości umiejętności ma pierwszorzędne znaczenie dla dostosowania oferty szkoleń do realiów rynku pracy; uznaje, że przewidywanie tendencji na rynku pracy może być bardzo pożyteczne dla wszystkich zaangażowanych podmiotów, ponieważ umożliwi im lepsze ukierunkowanie działań i dokonywanie świadomych wyborów; podkreśla konieczność udoskonalania i unowocześniania programów szkoleń zawodowych celem zapewnienia przystawalności kwalifikacji do nowych, wyższych wymogów przedsiębiorstw w branżach, które mogą zapewnić trwałe dobrej jakości zatrudnienie, takich jak branże związane ze zrównoważoną i solidarną gospodarką, z przechodzeniem do gospodarki przyjaznej środowisku oraz z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi; przypomina jednocześnie, że społeczeństwo musi wspierać tradycyjne rzemiosło;
7. przypomina, że kreatywność stanowi zasadniczy element nowej gospodarki opartej na wiedzy; podkreśla, że środowiska twórcze wnoszą istotny i rosnący wkład w gospodarkę, odpowiadający 4,5% PKB Unii Europejskiej i 8,5 mln miejsc pracy;
8. uważa, że potrzeba precyzyjnego dostosowania podaży do popytu na rynku pracy w celu uniknięcia kształcenia „straconych pokoleń” nigdy nie była równie paląca;
9. jest zdania, że niezbędne jest zapewnienie wspomnianej synergii między podażą pracowników a zdolnością absorpcyjną rynku pracy;
10. podkreśla istotną rolę publicznych służb zatrudnienia w realizowaniu polityki na rzecz pomocy i doradztwa dla osób poszukujących pracy, w szczególności w udzielaniu wsparcia w znalezieniu pracy lub szkolenia; kładzie nacisk na fakt, że więcej osób poszukujących pracy musi odbywać odpowiednie szkolenia ułatwiające powrót na rynek pracy, i w związku z tym wzywa państwa członkowskie do przeznaczenia na to niezbędnych środków;

11. podkreśla decydujące znaczenie ułatwienia osobom niepełnosprawnym dostępu do uczenia się przez całe życie nie tylko poprzez opracowywanie i wdrażanie ukierunkowanych programów, lecz także poprzez włączenie wymiaru niepełnosprawności do wszystkich programów przeznaczonych dla ogółu ludności; w związku z tym jest zdania, że poświęcenie szczególnej uwagi powiązaniu niepełnosprawności i uczenia się przez całe życie jest niezbędne, aby zwalczać zjawisko wykluczenia społecznego i rzeczywiście wzmocnić pozycję osób niepełnosprawnych na rynku pracy, mając na uwadze, że zgodnie z wynikami wszelkich badań w tej dziedzinie poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych jest niższy niż średnia, a ich udział w programach, o których mowa, jest bardzo niewielki;
12. wyraża ubolewanie nad spowodowanym kryzysem ograniczeniem funduszy przeznaczonych na kształcenie oraz brakiem płatnych staży oferowanych przez przedsiębiorstwa; podkreśla znaczenie staży, zwłaszcza dla młodzieży; ubolewa nad niedopuszczalnym wzrostem liczby nieodpłatnych staży i zachęca Komisję do określenia minimalnych norm sprzyjających oferowaniu i odbywaniu wysokiej jakości staży oraz do niezwłocznego przyjęcia wniosku dotyczącego europejskich ram w zakresie jakości staży; podkreśla, że państwa członkowskie muszą inwestować w odpowiednie reformy systemu kształcenia i szkoleń, aby skuteczniej rozwiązać problem kryzysu gospodarczego i osiągnąć cele strategii „Europa 2020”;
13. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia tzw. gwarancji dla młodzieży poprzez przyjęcie konkretnych i praktycznych środków na szczeblu krajowym w połączeniu z odpowiednim wsparciem finansowym, aby zagwarantować młodzieży godziwe zatrudnienie lub studia bądź dalsze szkolenie w ciągu czterech miesięcy od ukończenia szkoły;
14. przypomina, że pracodawcy ponoszą główną odpowiedzialność za zapewnienie powszechności uczenia się przez całe życie z należytym uwzględnieniem równości płci, zachęca pracodawców do ułatwiania szkolenia ustawicznego w ciągu całej kariery zawodowej pracowników poprzez zwiększanie widoczności praw do szkolenia, dbanie, aby było ono dostępne dla wszystkich pracowników, oraz poprzez właściwe docenianie pracowników za doskonalenie zawodowe, a tym samym umożliwianie dalszej specjalizacji i stwarzanie możliwości awansu zawodowego;
15. apeluje do państw członkowskich o wyznaczanie własnych ambitnych celów i prowadzenie innowacyjnej polityki w zakresie zapobiegania wczesnemu kończeniu nauki; apeluje o zróżnicowane i elastyczne ścieżki nauki uwzględniające silne powiązania między początkowym a dalszym szkoleniem zawodowym, tak by znacząco poprawić jakość i wyniki oferowanych kursów oraz zaspokoić potrzeby różnych osób uczących się, a także o wprowadzenie podwójnych systemów łączących studiowanie z nauką praktyczną oferujących większe możliwości kształcenia i szkolenia zawodowego;
16. apeluje o wzmożenie działań na rzecz utworzenia i wdrożenia europejskiego systemu świadectw i uznawania kwalifikacji oraz uczenia się formalnego i pozaformalnego, w tym wolontariatu, w celu wzmocnienia istotnych powiązań między uczeniem się pozaformalnym a formalnym oraz zwiększenia krajowej i transgranicznej mobilności w zakresie kształcenia oraz rynków pracy;

17. z zadowoleniem przyjmuje ściślejszą współpracę organizatorów kształcenia i szkoleń z przedsiębiorstwami, sektorami badań i społeczeństwem obywatelskim jako jeden ze sposobów na ograniczenie bezrobocia;
18. zaleca wdrażanie wspólnych inicjatyw w zakresie kształcenia i szkolenia uwzględniających indywidualne cechy poszczególnych grup docelowych oraz potrzeby poszczególnych obszarów geograficznych lub sektorów zawodowych;
19. zwraca się do Komisji o wspieranie konstruktywnej współpracy między państwami członkowskimi oraz wymiany doświadczeń, wiedzy fachowej i dobrych praktyk;
20. zwraca uwagę na dużą niejednorodność systemów kształcenia i szkolenia w poszczególnych państwach i proponuje, aby – w poszanowaniu zasady pomocniczości – równocześnie ze sprawozdaniem z postępu prac opublikowano przewodniki dotyczące poszczególnych państw członkowskich, zawierające zalecenia mające na celu usprawnienie dotychczasowych strategii politycznych i rozwój krajowych systemów kształcenia;
21. wzywa do wzmocnienia wymiaru zewnętrznego polityk UE za pośrednictwem zintensyfikowanego dialogu politycznego i współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia między Unią a jej międzynarodowymi partnerami i państwami sąsiadującymi w celu odzwierciedlenia rosnących współzależności gospodarczych, społecznych i politycznych oraz wniesienia wkładu we wdrażanie wymiaru zewnętrznego strategii „Europa 2020”, wspierania stabilności, dobrobytu i poprawy perspektyw zatrudnienia obywateli z krajów partnerskich UE, przy jednoczesnym opracowaniu doskonalszych instrumentów zarządzania migracją wykwalifikowanych pracowników do Europy i ułatwiania tej migracji, aby uzupełnić wynikające ze zmian demograficznych w Europie niedobory i braki umiejętności;
22. przypomina, że krajowe systemy kształcenia i szkolenia zawodowego – jako podmioty międzynarodowego rynku edukacji – powinny być powiązane z resztą świata, aby pozostały nowoczesne i konkurencyjne, a ponadto powinny być w stanie w większym stopniu przyciągać osoby uczące się z innych państw europejskich i państw trzecich poprzez oferowanie im kształcenia i szkolenia oraz ułatwianie uznawania ich kwalifikacji; podkreśla, że kwestie te są tym bardziej istotne w kontekście zmian demograficznych i migracji międzynarodowych;
23. podkreśla, że choć wylania się już europejski obszar kształcenia i szkolenia, nie osiągnięto jeszcze celu dotyczącego usunięcia barier utrudniających mobilność, a mobilność osób objętych kształceniem i szkoleniem zawodowym jest w dalszym ciągu niewielka; zaznacza, że zasadnicze zwiększenie mobilności transnarodowej osób objętych kształceniem i szkoleniem zawodowym i ich nauczycieli oraz uznawanie wiedzy, kwalifikacji i umiejętności nabytych za granicą będzie stanowić ważne wyzwanie na przyszłość i że konieczne jest także zapewnienie lepszego i ukierunkowanego informowania i doradztwa w celu zainteresowania większej liczby osób uczących się z zagranicy unijnymi systemami kształcenia i szkolenia zawodowego;
24. podkreśla konieczność zwiększenia zaangażowania i udziału wszystkich zainteresowanych stron, w szczególności partnerów społecznych, w procesie

opracowywania i wdrażania programów kształcenia i szkolenia, w tym w określaniu ich treści.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	5.7.2012
Wynik głosowania końcowego	+ : 39 - : 3 0 : 2
Posłowie obecni w trakcie głosowania końcowego	Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Adám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Andrea Zanoni
Zastępca(-y) obecny(-i) w trakcie głosowania końcowego	Kinga Göncz, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Jan Kozłowski, Anthea McIntyre

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	10.7.2012
Wynik głosowania końcowego	+: 29 -: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Aixela, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Katarína Neved'alová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tóké, Helga Trüpel, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Ivo Belet, Nessa Childers, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Mitro Repo
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Evžen Tošenovský